

ศึกษาการผลิตของชุมชนทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
ตั้งแต่ตั้งอำเภอทะเลน้อยจนถึงการตั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย
(พ.ศ. 2450 – พ.ศ. 2518)

บทคัดย่อ
ของ
สวัสดิ์ พันธุ์ฤทธิ์ดำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา
มกราคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการผลิตของชุมชนทะเลน้อย อ่างทองขอนแก่น จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่ตั้งอำเภอทะเลน้อยจนถึงการตั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย (พ.ศ. 2450-พ.ศ. 2518) โดยมุ่งศึกษาใน 3 ประเด็น คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิต วิธีการผลิต ผลกระทบจากการผลิต ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต และถ่ายภาพประกอบ แล้วเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตที่สำคัญ มี 2 ประการ คือ ปัจจัยการผลิต ซึ่งประกอบด้วย ที่ดินที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพ แรงงานคนและสัตว์ในระยะแรก และเปลี่ยนเป็นแรงงานจากเทคโนโลยีในระยะต่อมา ทูส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่อมาพัฒนาเป็นเครื่องมือที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องทุ่นแรงรวมถึงระบบเงินตราด้วย ผู้ประกอบการโดยอาศัยประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกประการหนึ่ง คือ ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการผลิต ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานของชุมชนที่ดี การเมือง การปกครองมั่นคง การคมนาคมสื่อสารสะดวกเร็วขึ้น สังคมและวัฒนธรรมมีระบบพึ่งพาอาศัยกัน ส่วนวิธีการผลิต มี 2 ประการ คือ กระบวนการผลิตที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ เครื่องมือเพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพการผลิต การร่วมมือของชุมชนในการผลิตใช้ระบบเครือญาติและความร่วมมือในเชิงแลกเปลี่ยน ความเชื่อและพิธีกรรมในการผลิตเพื่อช่วยในการตัดสินใจในการผลิต อีกประการหนึ่ง คือ ลักษณะการผลิต มี 4 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมการเสาะหาใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน กิจกรรมการเกษตรทำไร่ทำสวนด้านการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลผลิตโดยการทำปลา ร้า ปลาเค็ม กุ้งส้ม ที่ทำเพื่อการค้าและเป็นอาชีพหลักของชาวบ้าน งานหัตถกรรม ได้แก่ การทอเสื่อกระจูด การต่อเรือ การทำเครื่องมือจับสัตว์ เป็นงานที่บอกจากให้คุณค่าทางด้านประโยชน์ใช้สอยแล้วยังมีคุณค่าต่อทางระบบเศรษฐกิจ และสังคมอีกด้วย และผลกระทบจากการผลิต คือ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รายจ่ายและมาตรฐานความเป็นอยู่ของครอบครัว และชุมชนที่สูงขึ้น ด้านสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสัมพันธ์ของชุมชน การลงแขก ระบบเกล็ด ระบบเครือญาติ ซึ่งเป็นวิถีความผูกพันในครอบครัวและชุมชน ความต้องการแรงงานลดลงทำให้ทำให้วิถีความผูกพันในครอบครัวและชุมชนลดลงด้วย ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ระบบภูมิทัศน์ ระบบนิเวศน์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้น มลภาวะที่เกิดจากการผลิตเพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และระบบภูมิทัศน์โดยตรง สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เพิ่มขึ้นในชุมชนส่งผลต่อการผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพในการผลิตอีกด้วย

**A STUDY OF TALAY-NOI COMMUNITY'S PRODUCTION IN
KHANUNKHANOON DISTRICT, PATTALUNG PROVINCE,
FROM THE ESTABLISHMENT OF TALAY-NOI DISTRICT TO
THE SETING-UP OF NO-HUNTING AREA
(B.E. 2450 – B.E.2518 --- 1907 – 1975 A.D.)**

AN ABSTRACT

BY

SAWAT PUNRITDOM

Presented to Thaksin University in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Arts degree in Thai Studies

January , 2002

This research was a study of the production in Talay-noi Community, Khuan Khanon District, Phatthalung Province, from the establishment of Talay-noi District to the founding of the Talay-noi Wildlife Sanctuary (B.E. 2450-2518 – 1907-1975 A.D.), focusing on three issues: factors affecting production, production methods, and impacts of production. The researcher collected field data by interview, observation, and photographic illustration, and then reported research findings in the form of analytical description, as summarized below.

There were two types of factors affecting production. One of the types consisted of the following: suitable land for making a living; human and animal labor initially, supplanted later by technology-based labor; basic capital involving tools derived by local wisdom, subsequently developed into tools requiring sophisticated technology and mechanical devices, including a system of currency; and entrepreneurs relying on local experience and wisdom. The other type had to do with other factors affecting production: desirable community infrastructure, secure politics and government, speedy communication and transportation, and society and culture of interdependence. The methods of production involved two factors. One had to do with four important aspects of production: tools for betterment of quantity and quality of production, community cooperation in production through a kinship system and quid pro quo cooperation, beliefs and rituals about production contributory to production decision-making. The other factor consisted of four characteristics of production: resource tapping from community sources of natural resources; basic agriculture involving planting and animal raising; activities related to product processing of fermented fish, salted fish, and pickled shrimp, undertaken commercially and as principal means of livelihood for community members; and handicraft production being jute-mat weaving, boat building, and making of animal-catching devices, which contributed to the economic and social system apart from their utilitarian value. The production impacts were: economically, there was a rise in income and expenditure, as well as in the standard of living of the family and community; socio-culturally, family and community ties lessened as demand for human labor decreased, and such traditional ways of sealing family and community bonds as labor sharing, camaraderie, and kinship went on the decline; environmentally, topographical and ecological systems, natural resources, and basic facilities were affected, for with population increase pollution from expanded production directly affected ecological and topographical systems, and increasing basic facilities in the community affected production quantitatively as well as qualitatively.